

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
Asiatisk Plads 2 – 1448 København K
Tlf.: 33 92 03 24 Fax: 33 92 03 03

JTEU j.nr. 2015 - 30240
28. oktober 2016

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Processkridt	Dato
C-660/15 P	Viasat Broadcasting UK mod Kommissionen (appel) Påstande: In the light of the foregoing, Viasat respectfully requests your Court to: set aside the judgment in Case T-125/12, Viasat Broadcasting UK Lid v Commission, and annul Commission Decision 2011 /839/EU of 20 April 2011 on measures adopted by the Danish state in favour of TV2/Danmark (EUT 201 1 L 340, s. 1), and order the defendant at first instance to pay the costs of Viasat both incurred in the first instance and before your Court. In the alternative, Viasat asks your Court to set aside the judgment under appeal, and refer the case back to the General Court, and reserve the costs of the proceedings at first instance and on.	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Finansministeriet Kulturministeriet Erhvervs- og Vækstministeriet Kammeradvokaten	GA	10.11.16
C-562/14 P	Sverige mod Kommissionen (appel) Appel af sag T-306/12, Spirlea mod Kommissionen.	Udenrigsministeriet Justitsministeriet	GA	17.11.16

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessant	Processkridt	Dato
C-243/15	Lesoochranárske zoskupenie VLK Er det muligt at sikre adgangen til effektive retsmidler og retten til en upartisk domstol, som fastlagt i artikel	Miljø- og Fødevareministeriet Miljøstyrelsen	Dom	08.10.16

	<p>47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, i tilfælde af en formodet krænkelse af retten til et højt miljøbeskyttelsesniveau, som gennemført på de af Den Europæiske Union fastsatte betingelser, i særdeleshed ved Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, og navnlig [retten til] at bidrage til høring af offentligheden angående et projekt, der kan have væsentlig indvirkning [org. s. 2] på særlige bevaringsområder i det europæiske økologiske net under betegnelsen NATURA 2000, samt de rettigheder, som sagsøgeren i sin egenskab af national almenyttig miljøbeskyttelsesorganisation gør gældende i henhold til artikel 9 i konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, og inden for de grænser, der er fastlagt i Domstolens dom af 8. marts 2011, C-240/09, selv når den nationale ret afbryder domstolsprøvelsen i en tvist angående vurderingen af en afgørelse, hvormed [denne organisation] er blevet nægtet status som part i en administrativ procedure vedrørende udstedelse af en tilladelse, således som det er sket i den foreliggende sag, og opfordrer [organisationen] til at anlægge sag og gøre gældende, at organisationen er blevet forbigået i denne administrative procedure?</p>			
C-41/15	<p>Downing e.a. Sagen vedrører: 1) udelukker andet selskabsdirektiv da under alle omstændigheder, herunder under omstændighederne i denne sag, udstedelsen af et påbud i medfør af section 9 i Credit Institutions (Stabilisation) Act 2010 i henhold til ministerens opfattelse, hvorefter den er nødvendig, når et sådant påbud har den virkning, at selskabets kapital forhøjes uden generalforsamlingens samtykke, at der tildeles nye aktier, uden at de tilbydes eksisterende aktionærer som forkøbsret uden generalforsamlingens samtykke, at den nominelle værdi af selskabets aktier sænkes uden generalforsamlingens samtykke, og at selskabets stiftelsesoverenskomst og vedtægter i denne forbindelse ændres uden generalforsamlingens samtykke? 2) udgjorde det af High Court i medfør af section 9 i Credit Institutions (Stabilisation) Act 2010 udstedte påbud i forhold til Irish Life and Permanent Group Holdings plc og Irish Life and Permanent plc da en tilsidesættelse af EU-retten?</p>	Erhvervsstyrelsen	Dom	08.11.16
C-618/15	<p>Concurrence Skal artikel 5, nr. 3), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område fortolkes således, at en godkendt forhandler, der anser sig for krænkede, i tilfælde af en påstået overtrædelse af forbud mod videresalg uden for et selektivt distributionsnet og via en markedsplads med onlinesalgstilbud på en række websteder, der drives i</p>	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	GA	09.11.16

	forskellige medlemsstater, har mulighed for at anlægge sag med henblik på at bringe det deraf følgende ulovlige forhold til ophør for retten i den stat, på hvis område det indhold, der er lagt ud på internettet, er eller har været tilgængeligt, eller stilles der krav om en anden tilknytning?			
C-448/14	Davitas Sagen vedrører: Er det af sagsøgeren markedsførte produkt »De Tox Forte« et levnedsmiddel eller en levnedsmiddelingrediens med ny molekylestruktur i henhold til artikel 1, stk. 2, litra c), i forordning (EF) nr. 258/97? Er det navnlig tilstrækkeligt for at svare bekræftende på dette spørgsmål, at dette produkt med indholdsstoffet klinoptilolit i dets særlige primære molekylestruktur ikke blev anvendt som levnedsmiddel før den 15. maj 1997, eller kræves det desuden, at dette produkt skal være fremstillet gennem fremstillingsprocessen med en metode, som fører til en ny eller bevidst modificeret molekylestruktur, og at der altså skal være tale om et stof, som ikke tidligere har eksisteret i naturen i denne form?	Miljø- og Fødevareministeriet	Dom	09.11.16
C-212/15	Enefi Sagen vedrører: Spørgsmål 1: Skal artikel 4, stk. 1 og stk. 2, litra f) og k), i Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs fortolkes således, at insolvensbehandlingens virkninger, som reguleres af lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt, kan omfatte fortabelse af rettigheden for en kreditor, som ikke har deltaget i insolvensbehandlingen, til at gøre sin fordring gældende i en anden medlemsstat eller udsættelse af tvangsfuldbyrdelsen angående denne fordring i den pågældende medlemsstat? Spørgsmål 2: Er det relevant, at den fordring, som gøres gældende ved tvangsfuldbyrdelse i en anden medlemsstat end den, hvor behandlingen er indledt, er en skattefordring?	Justitsministeriet	Dom	09.11.16
C-42/15	Home Credit Slovakia Sagen vedrører: 1) Skal begreberne »papir« og »andet varigt medium« i artikel 10, stk. 1, [sammenholdt med artikel 3, litra m),] i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EFT L 133 af 22.5.2008, s. 66; herefter »direktiv 2008/48/EF«) fortolkes således, at de omfatter – ikke blot teksten (den fysiske »hard copy«) af det af aftaleparterne underskrevne dokument, som skal omfatte de elementer (oplysninger), som kræves efter artikel 10, stk. 2, litra a)-v), i direktivet, men også ethvert andet dokument, hvortil denne tekst henviser, og som i henhold til national lovgivning udgør en integreret del af aftalen (eksempelvis et dokument med »generelle kontraktvilkår«, »kreditvilkår«, en »liste over udgifterne«, en »afdragsplan« udarbejdet af kreditgiveren), selv om dette dokument i sig selv ikke	Justitsministeriet Finanstilsynet Forbrugerombudsmanden	Dom	09.11.16

	opfylder kravet om »skriftlig form« i henhold til national lovgivning (eksempelvis fordi det ikke er underskrevet af aftaleparterne)?			
C-568/15	<p>Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main</p> <p>1. Skal artikel 21, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder (EUT 2011, L 304, s. 64) fortolkes således, at der for forbrugeren, hvis den erhvervsdrivende har en telefonlinje med henblik på at kunne blive kontaktet telefonisk i forbindelse med den indgåede aftale, ikke må opstå højere udgifter, end der ville være opstået for forbrugeren for et opkald på et almindeligt (geografisk) fastnet- eller mobiltelefonnummer? 2. Er artikel 21, stk. 1, i direktiv 2011/83/EU til hinder for en national bestemmelse, hvorefter forbrugeren i tilfælde, hvor den erhvervsdrivende med henblik på at kunne blive kontaktet telefonisk i forbindelse med den indgåede aftale har oprettet en servicetjeneste på et 0180-nummer, skal bære de udgifter, som teleudbyderen beregner for benyttelsen af denne tjeneste, også i tilfælde, hvor disse udgifter er højere end de udgifter, der ville være opstået for forbrugeren for et opkald til et almindeligt (geografisk) fastnet- eller mobiltelefonnummer? Er direktivets artikel 21, stk. 1, i det mindste ikke til hinder for en sådan national bestemmelse i tilfælde, hvor teleudbyderen ikke videregiver nogen del af den betaling, som han afkræver forbrugeren for kontakten på 0180-nummeret, til [org. s. 3] den erhvervsdrivende?</p>	Justitsministeriet	GA	10.11.16
C-548/15	<p>de Lange</p> <p>Sagen vedrører: 1) Skal artikel 3 i Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv fortolkes således, at den finder anvendelse på en skattefordel i en skattelovgivning, hvorefter udgifter til uddannelse på visse betingelser kan fratrækkes i den skattepligtige indkomst? 2) Skal princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder som almindeligt EU-retligt princip anvendes på en skattefordel, hvorefter udgifter til uddannelse kun kan fratrækkes på visse betingelser, også i det tilfælde hvor denne skattefordel falder uden for det materielle anvendelsesområde for direktiv 2000/78/EF, og denne ordning ikke gennemfører EU-ret? 3) a) Kan en ulige behandling i strid med princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder som almindeligt EU-retligt princip begrundes på en måde, som er omhandlet i artikel 6 i direktiv 2000/78/EF? b) Hvis dette ikke er tilfældet, hvilke kriterier gælder da ved anvendelsen af dette princip eller for begrundelsen af en sontring på grund af alder? 4) a) Skal artikel 6 i direktiv 2000/78/EF og/eller princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder fortolkes således, at en uligebehandling</p>	Beskæftigelsesministeriet	Dom	10.11.16

	på grund af alder kan begrundes, når begrundelsen for denulige behandling kun vedrører en del af de tilfælde, der omfattes af sondringen på grund af alder? [Org. s. 21] b) Kan sondringen på grund af alder begrundes med lovgivers opfattelse, hvorefter en skattefordel ikke behøver at være til rådighed efter enbestemt alder, fordi de personer, der gør krav herpå, har et »selvstændigt ansvar« for at nå det med skattefordelen tilstræbte mål?			
C-528/15	Al Chodor e.a. Indebærer den omstændighed, at der ikke ved lov er fastsat objektive kriterier for at vurdere, om der er væsentlig risiko for, at en udenlandsk statsborger forsvinder [(artikel 2, litra n), i forordning nr. 604/2013 (EUT L 180, s. 31)], i sig selv, at der ikke kan ske frihedsberøvelse på grundlag af artikel 28, stk. 2, i den nævnte forordning?	Udlændinge-, Integrations-, og Boligministeriet	GA	10.11.16
C-504/14	Europa-Kommissionen mod Den Helleenske Republik Påstande: Det fastslås, at Den Helleenske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 6, stk. 2 og 3, i Rådets direktiv 92/43/EØF (1) af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, a) idet den ikke har truffet passende foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne samt forstyrrelser af de arter, for hvilke området er udpeget, og b) har tilladt tiltag (uden at gennemføre en passende vurdering af dets virkninger som fastsat i artikel 6, stk. 3), der i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke den omhandlede lokalitet væsentligt ved at formindske eller ødelægge yngleområdet for den prioriterede art <i>Caretta caretta</i> , som befinder sig i dette område, hvilket forvolder forstyrrelser for den omhandlede art, og som endelig formindsker og ødelægger klithabitaterne 2110, 2220 og den prioriterede naturtype 2250 samme direktivs artikel 12, stk. 1, litra b) og d), idet den ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng og effektiv beskyttelsesordning for havskildpadden <i>Caretta caretta</i> (prioriteret art) i bugten Kyparissia med henblik på at undgå enhver forstyrrelse af denne art i yngleperioden og enhver aktivitet, der kan beskadige eller ødelægge dens yngleområder. Den Helleenske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Miljøstyrelsen	Dom	10.11.16
C-460/15	Schaefer Kalk 1. Er Kommissionens forordning (EU) nr. 601/2012 ugyldig og tilsidesætter den formålene med direktiv 2003/87/EF, for så vidt som den i artikel 49, stk. 1, andet afsnit, bestemmer, at CO ₂ , som ikke overføres som omhandlet i artikel 49, stk. 1, første afsnit, medregnes som udledt af anlægget, der har frembragt CO ₂ -mængden? 2. Er Kommissionens forordning (EU) nr. 601/2012 ugyldig og tilsidesætter den formålene med direktiv 2003/87/EF, for så vidt som den i afsnit 10 i bilag IV bestemmer, at CO ₂ , der	Energistyrelsen	GA	10.11.16

	overføres til et andet anlæg til fremstilling af PCC (udfældet kalciumkarbonat), medregnes som udledt af anlægget, der har frembragt CO2-mængden?			
Forenede sager C-313/15 og C-530/15	<p>Eco-Emballages (sag C-313/15) Omfatter begrebet emballage som defineret i artikel 3 i direktiv 94/62/EF, som ændret ved direktiv 2004/12/EF, kartonrør (ruller, rør og tromler), som der er spolet et fleksibelt materiale rundt om, såsom papir eller plastfolie, og som sælges til forbrugerne?</p> <p>Melitta France e.a. (sag C-530/15) Omfatter begrebet emballage som defineret i artikel 3 i direktiv 94/62/EF, som ændret ved direktiv 2004/12/EF, »kartonrør« (ruller, rør og tromler), som der er spolet et fleksibelt materiale rundt om, såsom papir eller plastfolie, og som sælges til forbrugerne?</p>	Miljø- og Fødevareministeriet Miljøstyrelsen	Dom	10.11.16
C-297/15	<p>Ferring Lægemidler Skal artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/95/EF af 22. oktober 2008 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varemærker og den tilknyttede retspraksis fortolkes således, at en varemærkeindehaver lovligt kan modsætte sig fortsat markedsføring af et lægemiddel foretaget af en parallelimportør, når importøren har ompakket lægemidlet i en ny, ydre emballage og genanbragt varemærket i en situation, hvor varemærkeindehaveren har markedsført lægemidlet samme volumen- og pakningsstørrelser i alle de EØS-Lande, hvor lægemidlet udbydes til salg? Spørgsmål 2) Skal det første spørgsmål besvares anderledes, hvis varemærkeindehaveren i såvel eksportlandet som i importlandet har markedsført lægemidlet i to forskellige pakningsstørrelser, nemlig 10 stk.-pakninger og 1 stk.-pakninger, og importøren har indkøbt 10 stk.-pakninger i eksportlandet og ompakket dem til 1 stk.-pakninger, hvorpå varemærket er genanbragt, inden markedsføringen i importlandet?</p>	Udenrigsministeriet Patent- og Varemærkestyrelsen Sundhedsstyrelsen Lægemiddelstyrelsen	Dom	10.11.16
C-174/15	<p>Vereniging Openbare Bibliotheek mod Stichting Leenrecht 1. Skal artikel 1, stk. 1, artikel 2, stk. 1, litra b), og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2006/115 fortolkes således, at »udlån« som omhandlet i disse artikler også omfatter tilrådighedsstillelse uden direkte eller indirekte økonomisk eller kommerciel fordel af ophavsretligt beskyttet materiale såsom romaner, eventyrsamlinger, biografier, rejseberetninger, børne- og ungdomslitteratur, når tilrådighedsstillelsen forestås af en alment tilgængelig offentlig institution - derved, at en kopi i digital form (kopi A) placeres på institutionens server, hvorved en bruger sættes i stand til at kopiere eksemplaret ved downloading på sin egen computer (kopi B), - hvorved det eksemplar, som brugeren laver under downloadingen (kopi B), ikke længere kan bruges efter et begrænset tidsrum,</p>	Kulturministeriet	Dom	10.11.16

	og - hvorved andre brugere i dette tidsrum ikke kan downloade kopien (kopi A) på deres computer?			
C-156/15	Private Equity Insurance Group 1) Skal bestemmelserne i artikel 4 i direktiv 2002/47/EF om realisering af finansiel sikkerhed, henset til første og fjerde betragtning til direktivet, fortolkes således, at disse bestemmelser alene finder anvendelse på konti, der anvendes ved afregning i forbindelse med værdipapirafviklingssystemer, eller således at de også finder anvendelse på enhver konto, der er åbnet i en bank, herunder en anfordringskonto, der ikke anvendes ved afregning af værdipapirtransaktioner?	Finanstilsynet	Dom	10.11.16
C-258/15	Salaberria Sorondo Er fastsættelsen af en øvre aldersgrænse på 35 år som betingelse for deltagelse i en udvælgelsesprøve med henblik på ansættelse som betjent ved politiet i den selvstyrende baskiske region forenelig med fortolkningen af artikel 2, stk. 2, artikel 4, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, litra c), i Rådets direktiv 200/78/EF af 27. november 2000?	Beskæftigelsesministeriet	Dom	15.11.16
C-4/16	J.D. Skal begrebet energi fra vandkraft som vedvarende energikilde, der anvendes i artikel 2, litra a), sammenholdt med artikel 5, stk. 3, og 30. betragtning til Europa- Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. [org. s. 2] april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140, s. 16), udelukkende fortolkes som energi, der er produceret på vandkraftværker ved udnyttelse af hældning på overfladevand, herunder floder, eller også energi, der er produceret på et vandkraftværk (der hverken er et pumpekraftværk eller er udstyret med pumpefunktion), der er placeret et sted, hvor en anden virksomheds industrispildevand udledes?	Energistyrelsen	GA	15.11.16
C-316/15	Hemming Når en person, der ansøger om tilladelse eller fornyelse af en tilladelse til at drive sexvirksomhed, skal betale et gebyr bestående af to dele, hvoraf den ene vedrører den administrative behandling af ansøgningen og ikke kan tilbagebetales, og den anden vedrører forvaltningen af tilladelsesordningen og kan tilbagebetales, hvis tilladelsen ikke udstedes: (1) betyder kravet om betaling af et gebyr, herunder den anden del, der kan tilbagebetales, som et EU-retligt spørgsmål og uden videre, da, at de indstævnte havde en udgift til deres ansøgninger, som var i strid med artikel 13, stk. 2, i direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked, for så vidt som dette gebyr oversteg enhver omkostning, som Westminster City Council måtte have til behandling af ansøgningen? (2) afhænger en konklusion, om at et sådant krav skal anses for at indebære en udgift – eller i givet fald en udgift, der overstiger Westminster City	Miljøstyrelsen	Dom	16.11.16

	<p>Councils omkostninger til behandling af ansøgningen – af virkningen af yderligere (og i bekræftende fald hvilke) omstændigheder, f.eks.: a) beviser, der godtgør, at betalingen af den anden del, der kantisbagebetales, påførte eller kunne påføre en ansøger visse udgifter eller tab, b) størrelsen af den anden del, der kan tilbagebetales, og det tidsrum, hvor den tilbageholdes, inden den tilbagebetales, eller c) enhver besparelse i Westminster City Councils omkostninger til behandling af ansøgninger (og dermed den del, som ikke kan tilbagebetales), som skyldes, at alle ansøgere skal forudbetale et gebyr bestående af begge dele?</p>			
C-301/15	<p>Soulier og Døke Er de ovenfor anførte bestemmelser i direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 til hinder for en ordning som den, der redegjort for i nærværende afgørelses præmis 1, der overlader udøvelsen af retten til at tillade digital reproduktion og tilgængeliggørelse af »udgåede bøger« til godkendte rettighedsforvaltningsselskaber, samtidig med at den tillader ophavsmændene til disse bøger eller deres retssuccessorer at modsætte sig udøvelsen af denne ret eller at bringe den til ophør på de betingelser, som er fastsat heri?</p>	<p>Udenrigsministeriet Justitsministeriet Kulturministeriet</p>	Dom	16.11.16
C-216/15	<p>Betriebsrat der Ruhrlandklinik Sagen vedrører: Finder artikel 1, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/104/EF af 19. november 2008 om vikararbejde anvendelse på udsendelse af et foreningsmedlem til en anden virksomhed med henblik på at udføre arbejdsopgaver efter dennes faglige og organisatoriske instrukser, hvis foreningsmedlemmet ved sin indmeldelse i foreningen har forpligtet sig til at stille sin fulde arbejdskraft til rådighed også for tredjemand, hvorfor medlemmet modtager en månedlig betaling fra foreningen, som beregnes efter de sædvanlige kriterier for den pågældende virksomhed, og foreningen til gengæld for udsendelsen modtager refusion af personaleomkostninger for medlemmet samt et administrationsgebyr?</p>	<p>Beskæftigelsesministeriet</p>	Dom	17.11.16